



ΟΙ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΓΗΡΑΣΜΕΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Για πρώτη φορά εμφανίζεται στις μελέτες ο όρος του «φτωχού εργαζομένου». Μέχρι σήμερα ο εργαζόμενος δεν μπορούσε να θεωρηθεί φτωχός. Η μείωση, όμως, του κατώτατου μισθού και οι ελαστικές μορφές εργασίας γεννούν το νέο φαινόμενο. Η αύξηση της ηλικίας ανεξαρτητοποίησης των παιδιών και η αποχώρησή τους από το πατρικό σπίτι φέρνει και μικρότερο αριθμό νέων οικογενειών.

1,3 παιδιά ανά γυναίκα η αναλογία γονιμότητας στη χώρα σήμερα

1996 **10%** του πληθυσμού της χώρας αποτελούσαν ηλικιωμένοι

2008 - 2013 **427.000** μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδας (Έλληνες και αλλοδαποί) εγκατέλειψαν τη χώρα

21,5% του πληθυσμού της χώρας αποτελούσαν ηλικιωμένοι **2017**

2018 **8%-10%** του πληθυσμού της χώρας είναι μετανάστες



Η Ελλάδα γερνάει και

Κάτω από τα εννέα εκατομμύρια ο πληθυσμός της χώρας το 2050 - «Βόμβα» στα θεμέλια της κοινωνίας το δημογραφικό

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΥ**
lykoure80@gmail.com

Σε συμπεράσματα-σοκ με πρόβλεψη για δραματική μείωση του πληθυσμού της χώρας μέχρι το 2050 και διπλασιασμό του ποσοστού των ηλικιωμένων καταλήγει η ειδική Διακοινοβουλευτική Επιτροπή για το Δημογραφικό, η οποία την περασμένη εβδομάδα ολοκλήρωσε τις εργασίες της και αρχίζει πλέον τη σύνταξη του πορίσματός της.

Οι εργασίες της επιτροπής, η οποία συστάθηκε με πρωτοβουλία του προέδρου της Βουλής, Νίκου Βούτση, διήρκεσαν περίπου 12 μήνες. Οι αλληπάλλληλες συνεδριάσεις κατέληξαν στο αναπόδραστο συμπέρασμα πως το δημογραφικό είναι η σύγχρονη βόμβα, μεγαλύτερη ακόμα και από την οικονομική κρίση, η οποία απειλεί όχι απλώς να αλλοιώσει την ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού αλλά και να καταστήσει την Ελλάδα τη γηραιότερη χώρα της Ευρώπης.

Ενδεικτικά της αρνητικής δημογραφικής προοπτικής είναι όσα ακούστηκαν στη συνεδρίαση της 17ης Απριλίου από τον διευθυντή Ερευνών του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ), Διονύση Μπαλούρδο. «Σήμερα η Ευρώπη και η Ελλάδα βιώνουν μια διπλή δημογραφική πρόκληση, η οποία συντίθεται από γήρανση και ταυτόχρονη συρρίκνωση του πληθυσμού, λόγω χαμηλών γεννήσεων, δηλαδή δύο όψεις του ίδιου δημογραφικού νομίσματος. Το ποσοστό ηλικιωμένων στην Ελλάδα από 10% το 1996, έφτασε το 2017 στο 21,5% του πληθυσμού της χώρας. Το 2016 αντιστοιχούν περίπου 3 άτομα εργασίμηης ηλικίας για κάθε άτομο ηλικιωμένων άνω των 65 ετών. Το 2050 η αντιστοιχία θα είναι περίπου 1,4 προς 1 και η Ελλάδα, σύμφωνα με προβλέψεις, θα είναι η δημογραφικά γηραιότερη χώρα της Ευρώπης», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Μπαλούρδος.

Η EUROSTAT
Το πρόβλημα γίνεται ακό-

μα εντονότερο αν συνοπολογιστούν οι αρνητικές προβλέψεις της Eurostat, οι οποίες δείχνουν πως το 2050 ο πληθυσμός της χώρας θα έχει μειωθεί σε αριθμό άνω του 1.000.000 ανθρώπων. Συγκεκριμένα, κάτω από τα εννέα εκατομμύρια. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής, η εκτίμηση της Eurostat για τον πληθυσμό της Ελλάδας την 1η Ιανουαρίου 2017 ήταν 10.757.300 σε σχέση με 10.783.700 την 1η Ιανουαρίου 2016. Οπως, όμως, αποκάλυψε ο προϊστάμενος του Τμήματος Φυσικής και Μεταναστευτικής Κίνησης Πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ, Κωνσταντίνος Βούλγαρης, στη συνεδρίαση της 19ης Οκτωβρίου 2017, η εκτίμηση που έχει κάνει η Eurostat, σε συνεργασία με την ΕΛΣΤΑΤ, είναι πως ο πληθυσμός του 2050 θα είναι στην Ελλάδα περίπου 8.900.000, με συνεχή αύξηση της γήρανσης. Είναι χαρακτηριστικό πως ενώ για την ανάνεωση του πληθυσμού απαιτείται αριθμός 2,1 τέκνων ανά γυναί-

Το χαμηλό ποσοστό των γεννήσεων, η κρίση, αλλά και η καθυστερημένη ανεξαρτητοποίηση των νέων έχουν αφήσει βαρύ αποτύπωμα

1. Η ΕΛΛΑΔΑ ΓΕΡΝΑΕΙ ΚΑΙ ΣΥΡΡΙΚΝΩΝΕΤΑΙ

Μέσο: ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/05/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 25/05/2018

Σελίδα: 35



ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 25 ΜΑΪΟΥ 2018

ΡΕΠΟΡΤΑΖ



συρρικνώνεται

κα, η Ελλάδα έχει πέσει κάτω και από τον αριθμό του 1,5 παιδιού ανά γυναίκα, με το ποσοστό γονιμότητας στη χώρα να έχει πέσει κάτω από το αποκαλούμενο ποσοστό ακραίας χαμηλής γονιμότητας του 1,3. Αρκετοί επιστήμονες στάθηκαν στο ότι το 16,3% των γυναικών που γεννήθηκαν το 1965 έμειναν τελικά άτεκνες και είναι ένα φαινόμενο που δεν έχει μελετηθεί ακόμα.

ΜΑΖΙΚΗ ΘΥΓΗ

Σύμφωνα με τους επιστήμονες, οι οποίοι τοποθετήθηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών της επιτροπής, η οικονομική κρίση έχει αφήσει βαρύ το αποτύπωμά της στην επί τα χείρω εξέλιξη του δημογραφικού. Μέσα από αυτές αποδομήθηκε και η άποψη κάποιων πως οι μετανάστες θα μπορούσαν να επιλύσουν το δημογραφικό. Κι αυτό γιατί αποδείχθηκε με αριθμούς πως στα χρόνια της κρίσης ακόμα και οι μετανάστες εγκατέλειψαν μαζικά την Ελλάδα, αναζητώντας αλλού την τύχη τους. Τα στοιχεία για όσους εγκατέ-

λειψαν τη χώρα είναι αποκαρδιωτικά: Συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία της μελέτης Λαζαρέτου, ο αριθμός των μόνιμων κατοίκων Ελλάδας ηλικίας 15-64 ετών (Ελληνες υπήκοοι και αλλοδαποί) που εξήλθαν μόνιμα από τη χώρα το διάστημα 2008-2013 υπολογίζεται στις 427.000. Μόνο στα χρόνια της κρίσης, 65.385 Έλληνες απέκτησαν Αριθμό Κοινωνικής Ασφάλισης ως μόνιμο κάτοικοι Βρετανίας. Με βάση τα στοιχεία του ΕΚΚΕ, υπολογίζεται ότι το 10% της ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας εργάζεται στο εξωτερικό. Ο ορισμός του brain drain. Την ίδια ώρα, στη χώρα το ποσοστό του μη ενεργού οικονομικά πληθυσμού αυξάνεται συνεχώς, έχοντας φτάσει πλέον στο 55,2%.

Για τους Έλληνες δημογράφους, καθοριστικό ρόλο στο πρόβλημα παίζει και η καθυστερημένη ανεξαρτητοποίηση των νέων από το σπίτι. Με την οικονομική κρίση να παίζει καθοριστικό ρόλο, τα τελευταία χρόνια κάνει την εμφάνισή του και στη χώρα μας το φαινόμενο «Hotel

Mama». Οι νέοι αποχωρούν από το πατρικό σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία, με αποτέλεσμα η συγκατοίκηση των γενιών και η καθυστερημένη ανεξαρτητοποίηση των νέων να επιφέρει καθυστέρηση στη δημιουργία οικογένειας και στην απόκτηση παιδιού. Εξ ου και μία από τις λύσεις, όπως την περιέγραψε ο κ. Μπαλουρόδης, είναι η λήψη μέτρων ενίσχυσης ώστε να υπάρχουν κίνητρα για απόκτηση παιδιού πριν από τα 30, ώστε να υπάρχει περιθώριο για δεύτερο και τρίτο παιδί στη συνέχεια.

«Μεγαλώνει η ηλικία που οι νέοι αποφασίζουν να κάνουν οικογένεια, γιατί ακριβώς οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες είναι τέτοιες που δεν τους επιτρέπουν να κάνουν πιο νωρίς παιδί, οπότε καταλαβαίνουμε ότι, όταν μεγαλώνει η ηλικία, αυτόματα μικραίνει και ο αριθμός των παιδιών που θα κάνει η οικογένεια», είχε πει χαρακτηριστικά η κυρία Στέλλα Βαλαβάνη από την Ανώτατη Συνομοσπονδία Γονέων Μαθητών Ελλάδος.



Στα χρόνια της κρίσης ακόμα και οι μετανάστες εγκατέλειψαν μαζικά την Ελλάδα, αναζητώντας αλλού την τύχη τους

2. ΧΩΡΑ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Μέσο: ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/05/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 25/05/2018

Σελίδα: 35



ΑΡΘΡΟ του
ΜΑΞΙΜΟΥ
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ*

Χώρα γερόντων...

Ξεκινώντας τις συνεδριάσεις της Διακομματικής Επιτροπής για το Δημογραφικό, γνωρίζαμε ότι το πρόβλημα της δημογραφικής μας συρρίκνωσης ήταν ακανθώδες. Ολοκληρώνοντας, όμως, τις εργασίες μας, όπου ακούστηκαν δεκάδες εκπρόσωποι φορέων και επιστήμονες, έγινε σαφές ότι αν δεν υπάρξουν άμεσα λύσεις στο πρόβλημα, είναι αμφίβολο το μέλλον του ελληνισμού:

➤ Οι γεννήσεις έχουν πέσει πολύ πιο κάτω από το όριο που απαιτείται για να παραμείνει ένας πληθυσμός ακέρατος αριθμητικά.
➤ Οι μεταναστευτικές ροές των Ελλήνων σε παραγωγική και αναπαραγωγική ηλικία είναι τεράστιες.
➤ Ο μέσος ηλικιακός όρος έχει κυριολεκτικά εκτοξευθεί. Η χώρα μας καθίσταται ουσιαστικά χώρα γερόντων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται όχι μόνο για το ασφαλιστικό σύστημα, αλλά και την ίδια τη λειτουργία της κοινωνίας, την ικανότητά της να ανανεωθεί και να προοδεύσει, να διαθέτει δυνάμεις για να αντιμετωπίσει τις εξωτερικές προκλήσεις. Η αποκάλυψη αυτής της οδυνηρής πραγματικότητας απέδειξε ότι το δημογραφικό δεν έχει πολιτικό πρόσημο. Είναι πρόβλημα εθνικό και μάλιστα το σημαντικότερο που έχει να επιλύσει η χώρα τις επόμενες δεκαετίες. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής συνέβαλαν επίσης στο να καταπέσει και ο μύθος πως η λύση βρίσκεται στη μαζική εισροή μεταναστών από τρίτες χώρες. Κάτι τέτοιο θα οδηγούσε όχι στην αναζωογόνηση της ελληνικής κοινωνίας αλλά στη μετατροπή της σε μια σύγχρονη Βαβέλ, χωρίς ελπίδα. Μοναδική οδός σωτηρίας είναι η εκπόνηση και εφαρμογή ενός φιλόδοξου προγράμματος αντιστροφής της πληθυσμιακής συρρίκνωσης. Πρωταρχικός στόχος του θα είναι η αύξηση των γεννήσεων και η στήριξη της οικογένειας. Το επιβεβλημένο αυτό σχέδιο θα πρέπει να αγκαλιάσει κάθε τομέα της κυβερνητικής πολιτικής: οικονομία, εκπαίδευση, υγεία. Παράλληλα, με τα ανάλογα επιδόματα να θεσπισθεί σειρά φοροαπαλλαγών με κριτήριο τον αριθμό των παιδιών. Σε αντίθεση με αυτό που συμβαίνει σήμερα, όπου σχεδόν τιμωρείται όποιος έχει τρία ή περισσότερα παιδιά. Να ενισχυθούν οι βρεφονηπιακοί σταθμοί, τα νηπιαγωγεία και η ολοήμερη εκπαίδευση. Τέλος, να επιμείνουμε στην προβολή της οικογένειας και όχι στα πρότυπα που κυριάρχησαν τα προηγούμενα χρόνια. Την ευθύνη για την εφαρμογή του προγράμματος θα μπορούσε να έχει ένα υπουργείο Οικογένειας και Δημογραφίας. Λύσεις και μοντέλα υπάρχουν. Δεν χρειάζεται να ανακαλύψουμε εμείς την Αμερική. Το μόνο που χρειάζεται είναι η πολιτική βούληση...

* Αντιπρόεδρος της Διακομματικής Επιτροπής για το Δημογραφικό, βουλευτή Λάρισας της Νέας Δημοκρατίας

3. ΤΑ ΠΕΡΗΦΑΝΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΟΓΑ ΠΟΥ ΟΤΑΝ ΓΕΡΑΣΟΥΝ ΧΑ...

Μέσο: ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/05/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 25/05/2018

Σελίδα: 56



ΑΡΘΡΟ

Τα περήφανα γηρατειά δεν είναι άλογα που, όταν γεράσουν, τα σκοτώνουν

Η Ελλάδα είναι η χειρότερη χώρα της Δυτικής Ευρώπης για να ζει ένας ηλικιωμένος, τραγική εικόνα της αναλγησίας και της έλλειψης κοινωνικής ευαισθησίας, όσων μας κυβέρνησαν μέχρι τώρα, προς τους απόμακους της εργασίας.

Οι εγκληματικές πολιτικές πράξεις που στήμασαν τους διαχρονικά κυβερνώντες σε βάρος των εργαζομένων μέσω της διάλυσης των ασφαλιστικών τους Ταμείων ξεκίνησαν και' ουσιαν από τα μέσα της 10ετίας του 1980.

Η υποχρέωση τα αποθεματικά των ταμείων να είναι κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος ατόκως και η μετέπειτα κυβερνητική εντολή του «εκσυγχρονιστικού σοσιαλισμού» 1999-2002 (Σημίτης) προς τους ασφαλιστικούς φορείς να μετατρέψουν τα αποθεματικά τους σε μετοχές της απάτης του Χρηματιστηρίου ήταν η μεγάλη αρχή



του Νίκου Πιρούνια*

του πολιτικού, κοινωνικού και οικονομικού εγκλήματος εις βάρος της ελληνικής κοινωνίας.

Η εντολή για αγορά από τις μετέπειτα κυβερνήσεις προς τα ασφαλιστικά ταμεία δομημένων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία υπέστησαν μετέπειτα το περίφημο κούρεμα PSI, εκμηδένισαν και εξαφάνισαν τα αποθέματα των ασφαλιστικών ταμείων, οδηγώντας στο γκρέμισμα και στην καταστροφή το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας.

Τα περήφανα γηρατειά, απόμακοι της ζωής, ζουν μέσα σε κάθε ελληνική οικογένεια, σε κάθε σπιτικό που η σοφία τους και η συνδρομή τους συμβάλλουν στη διατήρηση του οικογενειακού ιστού με αρχές, αξίες και ιδανικά.

Η λογική των αριθμών των σύγχρονων προοδευτικών κυβερνητών, που τους θεωρούν παράσιτα και επιβλαβή στοιχεία για την οικονομία, εκτιμώντας ότι οι συνταξιοδοτικές απολαβές τους είναι υπέρογκες για να ζουν, αφού το περίσσειμα από το υστέρημά τους διατίθεται στους άνεργους νέους των οικογενειών τους.

Τραγικές σκέψεις κάποιων κυβερνώντων με φιλοσοφική διάθεση, ότι «δεν είναι απαραίτητο να ζουν χρονικά τόσο πολύ», όπως και τα άλογα τα σκοτώνουν όταν γεράσουν, φέρνοντας στη μνήμη παλαιό ιαπωνικό έθιμο όπου οι γέροντες, όταν δεν μπορούσαν να συμβάλλουν ενεργά, αποχαιρετούσαν και έφευγαν από τις οικογένειές τους παντοσινά, πηγαίνοντας σε βουνοκορφές μέχρι το τέλος της ζωής τους.

Η σημερινή Ελλάδα της υψηλής φορολογίας και του ΦΠΑ 24%, της γερασμένης χώρας των 2.952.082 συνταξιούχων, της πραγματικής ανεργίας των τυπικά και σιωπηλά ανέργων στο 31,3% και με το τεράστιο φευγίο των 400.000 οικονομικών-επιστημόνων μεταναστών νέων που συνθέτουν τη χώρα των 11 εκατ. είναι στο όριο της ύπαρξης μιας δημοκρατικής ευρωπαϊκής χώρας.

Οι ένοχοι γι' αυτό το έγκλημα στην ιστορία και ύπαρξη της αυτο-αθώωθηκαν μόνοι τους, μέσα από τη δυνατότητα των νόμων που δημιούργησαν και εφάρμοσαν κακώς, εκμεταλλευόμενοι την ισχύ της εξουσίας από την αντιπροσωπευτική κοινοβουλευτική εξουσία που τους παρέιχε η ψήφος του πεπλανημένου λαού.

* Δημοτικός σύμβουλος Πειραιά